

Людина скромної професії

Нас приваблюють професії з гучними назвами. А у неї скромна професія. Зайдіть до парткому і ви відразу побачите Валентину Дмитрівну Ушакову. Вона береже документи.

Так уже сталося, що документи пройшли через усе її життя. Здається б, що героїчного може зробити людина, яка береже документи? А вона має кілька урядових нагород і чотири рази поранена.

Вересень 1941. Помічник начальника потрійділу 55-ї армії по комсомольській роботі Валентинівна Ушакова прийшла в окопи, щоб виконати почесне завдання — прийом бійців у члени КПРС. Ось вони, документи, що згодом стануть історією! Поспіхом написані на клацниках паперу заявки: «Хочу йти в бій комуністом». Червоні книжечки з профілем Ілліча на обкладинці, що віднині будуть для людей найдорожчими. Потиск руки. І шкасал кутеметного вогню з боку оскаженилого ворога. Тяжко пораненого політврацівника відвезли до госпіталю.

Листопад 1941. Лейтенант адміністративної служби Валентина Ушакова складає списки нового поповнення. Раз у раз доводиться викреслювати прізвища в графі «Живий» і переносити в графу «Загинув смертю хоробрих».

Уночі скручує тугими трубочками маленькі папірці з прізвищем і адресою, складає в чорний медальйончик. Щоб, як упаде солдат на полі бою, ім'я його на віки залишилося в пам'яті Батьківщини.

Фронт відступає. Евакуються і штаб. Здається, забрали усе. Від'їжджаю під пострілами, і раптом згадала: скринька! Важка залізна скринька з печатками залишилася там, у хаті, під перехресним вогнем. Побіг вартовий. Убили. Поповз шофер. Убили. Поповз писар — упав, тяжко пораний. Тоді поповзла Валентина. Вона дотягla й, скриньку, спливачочне кров'ю. Занчайну залізну скриньку.

Валентина Дмитрівна Ушакова проїхала з документами від Києва до Будапешта, від Будапешта до Варшави, до Німеччини, принираючи їх не тільки плащ-палаткою, але й власним життям. Бо для неї це було майбутнє тих, кому судилося жити, безпристрасний пам'ятник тим, хто менше всього думав тоді про пам'ятники.

Г. БАРАБАШ.